
Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Sendt per e-post til: post@kt.no

Konfidensiell versjon – UNNTAS OFFENTLIGHET

MELDING AV FORETAKSSAMMENSLUTNING

Inngitt av

Bertel O. Steen AS

Vedrørende erverv av 100 % av aksjene i

FCA Norway AS

Advokatfirmaet Selmer AS

Oslo, 7. oktober 2021

Advokatfirmaet Selmer AS
Tjuvholmen allé 1
Postboks 1324 Vika
0112 OSLO

Referanseperson: Ole-Andreas Torgersen / Sindre Baisgård

Telefon: 911 87 375 / 907 40 579
E-post: o.torgersen@selmer.no / s.baisgard@selmer.no

1 MELDER

1.1 Melder

Navn: Bertel O. Steen AS
Adresse: Solheimveien 7, 1473 Lørenskog
Org. nr: 916 218 753
Telefon: 67 92 60 00
E-post: kristen.rekdal@bos.no

1.2 Kontaktperson for melder

Navn: Advokatfirmaet Selmer AS v/Ole-Andreas Torgersen
Adresse: Postboks 1324 Vika, 0112 Oslo
Telefon: 911 87 375 / 907 40 579
E-post: o.torgersen@selmer.no / s.baisgard@selmer.no

2 ØVRIGE INVOLVERTE FORETAK

Navn: FCA Norway AS
Adresse: Lysaker torg 5, 1366 Lysaker
Org. nr: 915 488 706

3 FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

Foretakssammenslutningen gjennomføres ved at Bertel O. Steen AS ("**BOS**") erverver 100 % av aksjene og dermed ene-kontroll i FCA Norway AS ("**FCA Norge**") ("**Transaksjonen**"). Aksjekjøpsavtalen for Transaksjonen ("**Avtalen**") ble signert 23. september 2021.

Vedlegg 1: [Unntas offentlighet:] Aksjekjøpsavtale mellom Bertel O. Steen AS og FCA Italy S.p.A av 23. september 2021.

FCA Norge er før transaksjonen et heleid datterselskap av FCA Italy S.p.A, Italia, som igjen er et heleid datterselskap av Stellantis N.V. (tidligere Fiat Chrysler Automobiles N.V.), Nederland. Stellantis N.V. overtok aksjene i FCA Italy S.p.A ved en fusjon med Fiat Chrysler Automobiles S.p.A. som overdragende selskap. Stellantis konsernet er produsent av kjøretøy under varemerkene Abarth, Alfa Romeo, Chrysler, Citroën, Dodge, DS, Fiat, Fiat Professional, Jeep, Lancia, Maserati, Opel, Peugeot, Ram, Vauxhall og delemerket Mopar.

FCA Norges virksomhet består av import og grossistdistribusjon av kjøretøy, reservedeler og tilbehør for merkene Abarth¹, Alfa Romeo, Fiat, Fiat Professional og Jeep til Norge til autoriserte forhandlere i distribusjonsnettverkene for merkene. Alle de autoriserte forhandlerne i nettverkene til FCA Norge er uavhengige, og FCA Norge har ingen selvstendig virksomhet innen detaljsalg av kjøretøy, reservedeler eller tilbehør til slutt kunder.

¹ Som beskrevet nedenfor har FCA Norge innstilt distribusjonen av Abarth i Norge, og det er ingen autoriserte forhandlere av Abarth i Norge i dag og det er ikke solgt noen Abarth kjøretøy i Norge de seneste årene.

I forbindelse med gjennomføring av Transaksjonen [] BOS vil ved ervervet av FCA Norge bli importør og grossist i Norge for bilmerkene Abarth, Alfa Romeo, Fiat, Fiat Professional og Jeep og utvide sitt sortiment innen markedet for salg av personbiler og varebiler i Norge. Ved hjelp av BOS' kompetanse om bildistribusjon i Norge vil partene ved Transaksjonen styrke merkevarenes markedsposisjon i Norge.

Partene har overlappende virksomhet innen import og grossistsalg av personbiler og varebiler. FCA Norges markedsandeler er imidlertid svært begrenset. Foretakssammenslutningen reiser derfor ingen konkurranserettslige problemer etter melderens oppfatning.

Gjennomføring av transaksjonen er betinget av Konkurransetilsynets godkjenning. Foretakssammenslutningen er ikke underlagt meldeplikt til andre konkurransemyndigheter.

4 FORETAKENES STRUKTUR OG VIRKSOMHETSOMRÅDE

4.1 BOS

BOS og dets datterselskaper er 100 % eid av Bertel O. Steen Holding AS, som er konsernspissen i det norske Bertel O. Steen-konsernet. Holdingselskapet er organisert i to virksomhetsområder; ett med fokus på bil og eiendom (BOS) og ett for øvrig virksomhet (Bertel O. Steen Kapital AS). Bertel O. Steen Holding AS eier også 100% av A-K Maskiner AS, et selskap med virksomhet innen landbruksmaskiner. Det er kun virksomheten i BOS som er relevant for denne foretakssammenslutningen og for denne meldingens formål er det kun denne delen av virksomheten som er nærmere beskrevet i det følgende.

BOS' virksomhet består av bilimport, forhandlervirksomhet, bilfinans, verksteddrift og eiendom (ved Bertel O. Steen Eiendom bestående av konsernets egneide bileiendommer og annen næringseiendom). BOS startet sin forretning i 1901, og bilimport i 1907. Hovedkontoret ligger i Lørenskog kommune.

BOS importerer bilmerkene Mercedes-Benz, Opel, Kia, Peugeot, Citroën, DS, smart®, Fuso og bussmerket Setra. Daihatsu og GM har besluttet å trekke seg ut av Europa, men Bertel O. Steen importerer fortsatt deler for å betjene eksisterende kunder.

BOS' har et landsdekkende forhandlernet med ca. 200 egneide og frittstående forhandlere som distribuerer konsernets bilmerker. Per i dag har BOS ca. 40 egneide (primært gjennom Bertel O. Steen Detalj AS) og ca. 160 frittstående forhandlere. BOS' forhandlerkjede driver salg og tilbyr servicemarkedstjenester for personbiler, varebiler, lastebiler og busser. Alle egneide forhandlere i Bertel O. Steen Detalj AS tilbyr verkstedtjenester. BOS selger også i denne forbindelse reservedeler og tilbehør.

BOS er også aktiv innen verksteddrift gjennom datterselskapet Snap Drive AS.

På tidspunkt for avtaleinngåelsen eier BOS følgende datterselskaper (inkl. kontrollerende eierposter hos disse):

Bertel O. Steen Detalj AS (100 %)

- Bertel O. Steen Detalj er forhandler av og tilbyr autoriserte verksteder for merkene Mercedes-Benz, Opel, Peugeot, Citroën, DS, Kia, smart® og Fuso. Lokasjonene til de del- og heleide forhandlerne

befinner seg fra Kristiansand i sør til Verdal i nord med 40 forhandler- og servicepunkter for de ulike merkene konsernet importerer.

- Denne virksomheten drives gjennom følgende selskaper hvor Bertel O. Steen Bil AS (heleid av Bertel O. Steen Detalj) har 100 % eierskap: Bertel O. Steen Jessheim AS, Bertel O. Steen Ullevål AS, Bertel O Steen Ringerike AS, Bertel O. Steen Lørenskog AS, Bertel O. Steen Brobekk AS, Bertel O. Steen Trøndelag AS, Bertel O. Steen Innlandet AS, Bertel O Steen Vestfold AS, Bertel O. Steen Telemark AS, Bertel O. Steen Aktiv Bil AS, Bertel O Steen Asker og Bærum AS, Bertel O Steen Buskerud AS², Bertel O. Steen Bergen AS, Bertel O Steen Østfold AS, Bertel O Steen Møre og Romsdal AS; Bertel O Steen Rogaland AS hvor Bertel O. Steen Bil AS har en eierandel på ca. 90 %; samt Bertel O. Steen Autostern AS som er heleid av Bertel O. Steen AS.³
- De deleide forhandlerne er relatert til eierskap av 60 % av aksjene i Bertel O. Steen Agder AS (som har to forhandlere), og 50 % av aksjene i Motor-Trade Holding AS (som har tre forhandlere).
- Bertel O. Steen Detalj har en ikke-kontrollerende eierpost i Autoringen AS (20 %).

Snap Drive AS (100 %)

- Verdstedkjeden Snap Drive AS har 28 egneide verksteder lokalisert i de største byene i Norge.

Bertel O. Steen Bildrift AS (100 %)

- Bertel O. Steen Bildrift AS, som går under det kommersielle navnet Easly, tilbyr såkalt fullservice leasing-tjenester, herunder kaskoforsikring, service og vedlikehold ved autoriserte merkeverksteder, lån av varebil, veihjelp, dekkhotell, drivstoffavtaler og el-brikke ladeavtale som et supplement til leasingavtaler.

Bertel O. Steen Autostern AS (100 %)⁴

- Selskapet importerte tidligere merke biler samt deler for merket Daihatsu.⁵ Bertel O. Steen Autostern AS er i dag et tomt selskap uten virksomhet.

Admiral O AS (100 %)

- Admiral O AS er selskapsenheten som tidligere importerte biler av merket Opel til Norge. Denne importvirksomheten er per i dag overført til Bertel O. Steen AS.

CDS Norge AS (100 %)

- CDS Norge AS importerer biler av merkene Citroën og DS til Norge.

Kia Bil Norge AS (100 %)

² Bertel O. Steen Buskerud AS eier 100 % av aksjene i VS Gruppen AS samt VS Gruppens heleide datterselskaper VS Service AS og VS Auto AS.

³ For ordens skyld nevnes at selskapene Bertel O. Steen Ensjø AS og Bertel O. Steen Oslo AS ble slettet 21. september 2021.

⁴ Tidligere Nordisk Bilimport AS.

⁵ Daihatsu importeres ikke lenger og er ikke representert i Norge/Europa.

- Kia Bil Norge AS importerer biler av merket Kia til Norge.

Bertel O Steen Finans AS (100 %)

- Bertel O. Steen Finans AS tilbyr finansieringsløsninger gjennom et landsdekkende nettverk av forhandlere som selger biler importert av Bertel O Steen AS. Bilfinansieringen skjer i hovedsak gjennom avtaler i samarbeid med Santander.

Bertel O. Steen Eiendom Holding AS (100 %)

- Bertel O. Steen Eiendom AS (med datterselskaper) eier og forvalter en betydelig eiendomsportefølje knyttet til bil- og annen næringsvirksomhet. Bileiendommer utgjør om lag halvparten av porteføljen. Selskapet har eierinteresser i ulike eiendomsselskaper.

Bertel O. Steen Last og Buss AS (100 %) og Bertel O. Steen Trucks & Buses AS (100 %)

- Bertel O. Steen Last og Buss AS og Bertel O. Steen Trucks & Buses AS har virksomhet innen forhandling og import av nye og brukte busser fra Mercedes-Benz og Setra.

Otto Mobility AS (100 %)

- Otto Mobility AS er en digital bildelingsplattform med virksomhet innen utleie av biler, elsykler og elbilparker. For ytterligere informasjon, se: <http://www.otto.no/>

Fleks AS (47 %)

- Fleks AS tilbyr bilabonnement for leie av personbiler til kunder i Oslo og store deler av Viken. Et ordinært bilabonnement inkluderer egen bil med forsikring, service, dekkhotell, dekkskift og veihjelp. For ytterligere informasjon, se: www.fleks.no.

En oversikt over melderers konsern er vedlagt som:

Vedlegg 2: [Unntas offentlighet:] Bertel O. Steen konsernkart per 2021

Ytterligere informasjon om BOS er tilgjengelig på www.bos.no og www.boskonsern.no.

Det vises for øvrig til informasjon gitt i melding av foretakssammenslutning av 8. juni 2021 om erverv av enekontroll i VS Gruppen.

4.2 FCA Norge

FCA Norge er frem til gjennomføring av Transaksjonen en del av det internasjonale Stellantis konsernet og er heleid av FCA Italy S.p.A. Stellantis ble opprettet ved fusjonen mellom produsentene Fiat Chrysler Automobiles og PSA Group i januar 2021 og er blant de største bilprodusentene. Stellantis konsernet produserer kjøretøy under varemerkene Abarth, Alfa Romeo, Chrysler, Citroën, Dodge, DS, Fiat, Fiat Professional (varebiler), Jeep, Lancia, Maserati, Opel, Peugeot, Ram, Vauxhall og dele- og tilbehørmerket Mopar.

Virksomheten i Norge forestås gjennom FCA Norge. FCA Norge er importør og grossist av Stellantis merkene Alfa Romeo, Fiat, Fiat Professional (varebiler), Jeep og Abarth i Norge.⁶ FCA Norge distribuerer også deler og tilbehør tilknyttet merkene. FCA Norge opererer dedikerte forhandler- og verkstedsnettverk bestående av frittstående forhandlere og merkeverksteder. Nettverkene består av 33 forhandlere som tilbyr både salg og service og 41 verksteder som utelukkende tilbyr service.⁷ FCA Norge har ingen egeneid forhandler- eller verkstedsvirksomhet. Forhandlerne og merkeverkstedene forestår henholdsvis bildistribusjon og levering av ettermarkedstjenester (for eksempel service og reparasjoner) til sluttkunden.

FCA Norge har innstilt distribusjonen av Abarth i Norge. For tiden eksisterer det ingen forhandler- eller verkstedspunkter for Abarth-merket og det er ikke solgt Abarth biler i Norge de seneste årene.

FCA Norge har 5 faste ansatte. Hovedkontoret ligger på Lysaker i Oslo. FCA Norge har ingen datterselskaper eller relevante eierskap i andre selskaper.

Ytterligere informasjon om merkene som føres av FCA Norge er tilgjengelig på:

- Fiat: <https://www.fiat.no/>
- Fiat Professional: <https://www.fiatprofessional.com/no>
- Jeep: <https://www.jeep.no/>
- Alfa Romeo: <https://www.alfaromeo.no/>
- Abarth: <http://www.abarth.com/>

5 OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT I NORGE

Navn	Omsetning 2020 (TNOK)	Driftsresultat 2020 (TNOK)
Melder		
Bertel O Steen AS – inkludert datterselskaper ⁸	18 977 277	865 098
Bertel O. Steen Holding AS – konsern ⁹	21 236 768	859 001
Målselskapet		
FCA Norway AS ¹⁰	241 692	970

⁶ I noen tilfeller distribueres biler til forhandler via FCA Capital Norge AS i henhold til en kommisjonsavtale.

⁷ Per merke er det 26 forhandlerpunkter som tilbyr Fiat, 30 som tilbyr Fiat Professional, 23 som tilbyr Alfa Romeo som tilbyr 27 for Jeep. Det er 41 verkstedspunkter for Fiat, 69 for Fiat Professional, 25 for Alfa Romeo og 31 for Jeep (inkludert forhandlere som tilbyr både salg og service og verksteder som utelukkende tilbyr service). En del av forhandlerne og verkstedene inngår i grupperinger, for eksempel Mobile AS, som til sammen har 4 forhandlerpunkter som tilbyr både salg og service av merkene importert av FCA Norge.

⁸ Basert på siste avlagte konsernregnskap for (2020) for Bertel O. Steen AS.

⁹ Basert på siste avlagte konsernregnskap (2020) for Bertel O. Steen Holding AS.

¹⁰ Basert på siste avlagte årsregnskap (2020) for FCA Norway AS.

6 MARKEDENE HVOR PARTENES VIRKSOMHET OVERLAPPER

6.1 Innledning

Begge partene importerer personbiler og varebiler fra utenlandske produsenter til Norge og har relatert virksomhet tilknyttet import av deler og tilbehør for ettermarkedstjenester/verkstedtjenester.

Som nevnt videreselger BOS bilmerkene beskrevet under punkt 4.1 til et landsdekkende nettverk av egneide og frittstående forhandlere. BOS driver også ettersalgstjenester gjennom egneide forhandlere og eierskap i Snap Drive AS.

FCA Norge opererer som nevnt ikke på detaljleddet gjennom egneide forhandlere, men forestår kun videresalg av biler gjennom uavhengige forhandlere. FCA har heller ikke egen verkstedsvirksomhet.

Basert på ovenstående overlapper partenes aktiviteter kun på engrossalg av importerte personbiler og varebiler til forhandlere i Norge. Begge parter er også aktive innen engrossalg av importerte deler og tilbehør til verksteder i Norge for merkene de importerer. I tråd med EU-Kommisjonens ("Kommisjonen") tidligere praksis legger partene til grunn at markedet for hhv. nye personbiler og nye nyttekjøretøy/varebiler utgjør separate relevante produktmarkeder.¹¹ Disse markedene er nærmere beskrevet i punktene 6.2 og 6.3.¹²

6.2 Markedet for engrossalg av nye personbiler

6.2.1 Det relevante produktmarkedet

Markedet for engrossalg av personbiler i Norge omfatter salg av biler som en aktør importerer for videresalg gjennom egneide og/eller uavhengige forhandlere. Dette inkluderer salg av alle typer personbiler, fra minibiler til luksusbiler, sportsbiler og terrengbiler. Det er et bredt utvalg av merker som importeres og videreselges til forhandlere og en stor variasjon i typer biler som selges. Enkelte importører distribuerer flere bilmerker, mens andre konsentrerer seg om ett merke. Markedet for engrossalg av personbiler består av mange aktører og er preget av sterk konkurranse. Bilmarkedet preges videre av stadig sterkere konkurranse som følge av at behovet for teknologisk utvikling, herunder særlig knyttet til elbilteknologi og digitale løsninger, er blitt avgjørende for produsentenes og importørens konkurransedyktighet.

De ulike produsentene har i hovedsak et utvalg modeller innen ulike undersegmenter som distribueres gjennom samme distribusjonsnett. Melder legger derfor til grunn at det ikke er hensiktsmessig å dele markedet for import og engrossalg inn i undersegmenter for ulike personbiler. Dette understøttes også av Kommisjonens praksis.¹³

EU-kommisjonen har lagt til grunn at salg av henholdsvis nye og brukte biler sannsynligvis utgjør separate produktmarkeder.¹⁴

¹¹ I sak COMP/M.7747 PGA/MSA legger EU-kommisjonen til grunn at salg av henholdsvis nye og brukte biler sannsynligvis utgjør separate produktmarkeder, samt at salg av personbiler og salg av lette nyttekjøretøy utgjør separate markeder. Videre forutsetter Konkurransetilsynet i sitt vedtak V2012-10 Mekonomen AB – MECA at salg av reservedeler og tilbehør utgjør et eget marked.

¹² For god ordens skyld; engrossalg av deler og tilbehør behandles ikke nærmere i meldingen. Ettersom markedet for engrossalg er merkespesifikt, jf. for eksempel sak M.9070 - Eurocar / Vicentini avsnitt 9, har ikke partene overlappende virksomhet innen engrossalg av deler. I den grad markedet anses for å ikke være merkespesifikt, må det uansett antas at grossistmarkedet for bildeler fordeler seg på samme måte som nybilbestanden, slik at partenes samlede markedsandeler uansett ikke gir grunnlag for noen konkurransemessige bekymringer, som beskrevet under punkt 6.2 og 6.3.

¹³ Se COMP/M8449 Peugeot/Opel avsnitt 31 flg.

¹⁴ Se COMP/M.7747 PGA/MSA avsnitt 14.

Da Transaksjonen ikke medfører noen konkurransemessige bekymringer uavhengig av den nærmere markedsavgrensningen legges det til grunn et marked for engrossalg av nye personbiler.

6.2.2 Det relevante geografiske markedet

Konkurransetilstandene på markedet for engrossalg av personbiler er homogene i Norge. Personbilene selges fra importører til forhandlere på tvers av de ulike landsdelene/regionene og det er etter melderens kunnskap ikke vesentlige avvik hva gjelder pris og avtalevilkår mellom de ulike geografiske områdene. Det er også konkurransepress fra andre europeiske land.

Markedet for engrossalg av personbiler kan etter melderens oppfatning ikke avgrenses snevrere enn nasjonalt, og muligens videre. Dette understøttes også av praksis fra Kommisjonen.¹⁵ I det følgende legges til grunn at det geografiske markedet er Norge.

6.2.3 Det foreligger ikke et berørt marked for engrossalg av nye personbiler

Ifølge statistikk fra Opplysningsrådet for veitrafikken AS ("OFV")¹⁶ ble det solgt¹⁷ 141 421 nye personbiler i Norge i 2020. Av disse var 21 157 biler fra merker som importeres av BOS¹⁸ og 296 biler av merkene som importeres av FCA Norge.¹⁹

Basert på disse tallene anslår melder at BOS' markedsandel innen salg av personbiler i Norge var ca. 15 % i 2020, mens FCA Norges totale markedsandel var ca. 0,2 %.²⁰ Partenes samlede markedsandel er dermed i overkant av 15 % og det foreligger ikke et berørt marked for engrossalg av nye personbiler. Partene vil også etter foretakssammenslutningen møte sterk konkurranse fra en rekke andre aktører og importører av andre bilmerker.

En oversikt over partenes kunder, leverandører og konkurrenter innen import og engrossalg av personbiler er inntatt i:

Vedlegg 3: [Unntas offentlighet:] BOS' største kunder, leverandører og konkurrenter.

Vedlegg 4: [Unntas offentlighet:] FCA Norges største kunder, leverandører og konkurrenter.

¹⁵ Ref. COMP/M8449 Peugeot/Opel med videre referanser.

¹⁶ OFV er en interesseorganisasjon innen veitrafikk som produserer tall og fakta om bla. registrering av kjøretøy og bilsalg i Norge. Enkelt statistikk publiseres gratis på <https://ofv.no/registreringsstatistikk>. OFV henter statistikk om bilsalg og kjøretøyparken fra Statens vegvesen. Tilgjengelig statistikk fra OFV operer med solgte enheter basert på førstegangsregistreringer og melder har ikke forutsetninger for å gjøre andre anslag basert på omsetning. I beregningen av markedsandeler har melder derfor kun benyttet antall enheter solgt i 2020. For denne meldingens formål har melder basert seg på tilgjengelig statistikk for 2020 hentet fra: <https://ofv.no/bilsalg/bilsalg-i-desember-2020> og <https://ofv.no/registreringsstatistikk> sortert etter helårsdata per desember 2020.

¹⁷ Basert på førstegangsregistreringer.

¹⁸ Peugeot (5 633 biler), Kia (4 168 biler), Mercedes-Benz (7 808 biler), Opel (1 913 biler), Citroën (1 046 biler), DS (525 biler) og smart (64 biler).

¹⁹ Alfa Romeo (74), Fiat (78), og Jeep (144).

²⁰ Partene estimerer at det ikke vil være betydelig avvik i disse andelene for 2021.

6.3 Markedet for engrossalg av nye varebiler

6.3.1 Innledning

Nyttkjøretøy inkluderer i videste forstand alle nyttkjøretøy fra mindre varebiler til store varebiler, lastebiler og andre nyttkjøretøy. Kommisjonen har ansett at en segmentering av markedet for engrossalg av såkalte "LCV" (light commercial vehicles) i henholdsvis varebiler opptil 3,5 tonn og mellom 3,5 og 6 tonn, ikke er nødvendig.²¹

FCA Norge er imidlertid bare aktiv innenfor lettere varebiler, nærmere bestemt varebiler opp til 3,5 tonn. Denne type kjøretøy utgjør også klart størsteparten av nyttkjøretøy som selges. Ettersom partene kun overlapper innenfor dette subsegmentet anser melder at det for foreliggende foretakssammenslutning er mest konservativt å legge til grunn at det relevante markedet er markedet for engrossalg av varebiler opp til 3,5 tonn.²² Idet foretakssammenslutningen uansett ikke gir grunnlag for konkurransemessige bekymringer legges dette derfor til grunn i det følgende og med varebil menes heretter varebil opptil 3,5 tonn.²³

6.3.2 Det relevante geografiske markedet

Det vises til det relevante geografiske markedet for import og videresalg av personbiler i punkt 6.2.2. For varebiler, med profesjonelle kjøpere, vil betydningen av konkurranse fra andre Europeiske land være sterkere enn for personbiler. I det følgende legges til grunn en snevrest mulig geografisk avgrensning av markedet som nasjonalt.

6.3.3 Mulig berørt marked for salg av varebiler i Norge

Basert på det ovenstående vil en snevrest mulig markedsdefinisjon innenfor segmentet av nyttkjøretøy hvor partene overlapper være import og engrossalg av varebiler opptil 3,5 tonn i Norge.

Ifølge OFV ble det solgt totalt 32 051 nye varebiler i Norge i 2020.²⁴ I perioden ble det solgt 8 821 varebiler av merkene importert av BOS og 249 varebiler av merkene importert av FCA Norge.²⁵ Basert på denne statistikken er BOS' markedsandel innen et slikt marked 27,5 %, mens FCA Norges markedsandel er omtrent 0,8 %. Partenes samlede markedsandel vil være i overkant av 28 % og det foreligger dermed et mulig berørt marked som behandles nærmere i punkt 7.

7 BESKRIVELSE AV DET BERØRTE MARKEDET

7.1 Markedsstrukturen i det berørte markedet

I det nasjonale markedet for engrossalg av varebiler konkurrerer partene både med importører som selger varebiler til egneide forhandlere, og importører som selger biler til uavhengige forhandlere. Markedet er stort, fragmentert med mange aktører og bevisste kunder som orienterer seg bredt nasjonalt og til dels internasjonalt.

²¹ Ref. COMP/M8449 Peugeot/Opel og COMP/M.7747 PGA/MSA.

²² Om markedet også inkluderer tyngre nyttkjøretøy vil overlappen mellom partenes virksomhet innenfor nyttkjøretøy reduserer og partenes samlede markedsandel også gå ned.

²³ Dette er i overensstemmelse med klassifiseringen benyttet av OFV.

²⁴ Se hovedtabell bilsalget i desember og hele 2020: <https://ofv.no/bilsalget/bilsalget-i-desember-2020>.

²⁵ Fiat (186) og Jeep (63).

Ifølge tilgjengelig statistikk ble det omsatt 32 051 nye varebiler²⁶ i Norge i 2020 og melder anslår at dette tilsvarer omtrent en verdi av NOK 9 milliarder (eks. avgifter).

En beregning av partenes og deres største konkurrenters markedsandeler innen engrossalg av nye varebiler i 2020 er inntatt i tabellen nedenfor:²⁷

Aktør	Antall solgt	Andel (%)	Merker
BOS	8 812	27,5 %	Mercedes-Benz, Opel, Kia, Peugeot, Citroën
Møller Mobility Group AS	8 378	26,1 %	Volkswagen
Ford Motor Norge AS	4 397	13,7 %	Ford
Toyota Norge AS	4 042	12,6 %	Toyota
Motor Gruppen AS	1 363	4,3 %	Renault, Mitsubishi
Nissan Nordic NUF	1 095	3,4 %	Nissan
SAIC Motor	684	2,1 %	Maxus
FCA Norge ²⁸	249	0,8 %	Fiat, Jeep

Konkurransen i det nasjonale markedet for engrossalg av varebiler er sterk, og vil ikke bli svekket som en følge av foretakssammenslutningen. Som det fremgår av tabellen over, vil BOS etter foretakssammenslutningen ha en moderat markedsandel i underkant av 30 % i Norge. Hvis markedet avgrenses videre, er markedsandelen lavere. Den relativt beskjedne markedsandelen og den marginale inkrementelle økningen (0,8%) tilsier i seg selv at transaksjonen ikke vil virke konkurransebegrensende. BOS vil også etter ervervet møte sterk konkurranse fra en rekke andre importører, blant annet Møller Mobility, Ford Motor, Toyota, Motor Gruppen, Nissan og SAIC.

7.1.1 Viktigste salgskanaler

Partenes viktigste salgs- og distribusjonskanaler er nettverket av forhandlere som videreselger varebiler til sluttbrukere. Nettverket av forhandlere er av vesentlig betydning for omsetning av varebilene, ettersom direkte salg forekommer kun i svært liten grad. Som nevnt selger BOS importerte biler gjennom egne og frittstående forhandlere spredt over hele landet, mens FCA Norge kun selger importerte biler gjennom frittstående forhandlere.

7.1.2 Partenes viktigste samarbeidsavtaler

Foruten partenes leverandører og kunder/forhandlere har de følgende samarbeidsavtaler av betydning for import og videresalg av varebiler:

²⁶ For ordens skyld nevnes det at statistikken fra OFV inkluderer også salg av bobiler, som i 2020 utgjorde 2 001 kjøretøy: <https://ofv.no/bilsalget/bilsalget-i-desember-2020>. Markedsandelene, basert på et totalmarked på omtrent 30 050 varebiler (ekskludert bobiler), vil fordeles som følger: BOS (29,3%), Møller Mobility Group (27,9%), Ford Motor Norge (14,6%), Toyota Norge (13,5%), Motor Gruppen (4,5%), Nissan Nordic (3,6%), SAIC Motor (2,3%) og FCA Norge (0,8%). Da det ikke medfører noen påvirkning av betydning for beregning av markedsandelene om bobiler ekskluderes, legges det til grunn et totalmarked på 32 051 varebiler for 2020 i det følgende.

²⁷ <https://ofv.no/registreringsstatistikk> viser de 20 mest solgte bilmerkene og bilmodellene i 2020 basert på førstegangsregistrering. De 20 mest solgte merkene stod for salget av 30 746 varebiler i 2020, tilsvarende ca. 93% av totalt salg på 32 051 (inkludert bobiler).

²⁸ Det produseres ikke varebiler under merkene Alfa Romeo eller Abarth.

Bertel O. Steen har samarbeidsavtaler med forsikringsselskapene If, Gjensidige og Tryg, samt finansieringssamarbeid med Gjensidige og Santander. Forsikringssamarbeidene innebærer at Bertel O. Steen selger forsikring for forsikringsselskapene og får salgsprovisjon mot at forsikringsselskapene fører skadede biler til BOS' karosseriverksteder. Finansieringssamarbeidene består i salg av leasing- og kjøpsfinansiering av biler solgt gjennom det egeneide og frittstående forhandlernettverket, samt fullservice leaseløsningen Easly.

7.1.3 Etterspørselsstrukturen i det berørte markedet

Markedenes utviklingsfase

I årene før 2020 var omsetningen av varebiler preget av relativt flat vekst. Omsetningen av kjøretøy, herunder nye varebiler, falt drastisk i andre og tredje kvartal av 2020 som følge av koronakrisen. Målt mot samme perioder i 2019, var det en reduksjon i omsetningen av varebiler i månedene mai (-20,9%), april (-39,4%), juni (-27,2%), juli (-34,5) og august (-36,4%) ifølge OFV.²⁹ Som følge av en opptakt i salget for månedene september – oktober, ble den totale reduksjonen på helårsbasis ca. -15% mot 2019. Gjenopptakten i salget har fortsatt i 2021, og fra januar – september 2021 har det vært en vekst på 14,2% målt mot samme periode i 2020.

Generelt påvirkes etterspørselen etter varebiler av den generelle økonomiske utviklingen og aktiviteten i Norge, prisen på drivstoff, avgifter, vrakpant og lignede offentlige incentiver, samt teknologisk utvikling og nye produkter med ny funksjonalitet.

Etterspørernes valg av produkt/leverandør

Forhandlerens valg av hvilke importører/bilmerker de ønsker å samarbeide med er dels en refleksjon av forbrukernes etterspørsel etter de kjøretøyene som inngår i den aktuelle porteføljen og dels avhengig av hvordan tilbudet passer inn med den enkelte forhandlers øvrige virksomhet, prioriterte kundesegmenter, øvrige kjøretøy i eksisterende portefølje, servicetilbud, størrelse på virksomheten etc.

Forbrukerne av varebiler, typisk transportører og håndverkerbedrifter, vil normalt legge større vekt på en ren økonomisk kost/nytte betraktning enn privatpersoner gjør ved kjøp av personbil. Funksjonalitet, komfort, utstyr, pris og forventede driftskostnader og driftssikkerhet er typisk viktige momenter for forbrukernes valg. Merke kan ha betydning for forbrukernes oppfatning av annenhåndsverdi, kvalitet og ettersalgstjenester.

Kundemobilitet

Kundene i det nasjonale markedet for engrossalg av varebiler er forhandlerne i importørens distribusjonsnettverk. Aktørene i bilbransjen, herunder BOS og FCA Norge, benytter seg oftest av selektive distribusjonssystemer. Forhandleravtalene i slike systemer er ikke eksklusive og forhandlere vil ofte forhandle flere merker, i tillegg til brukte biler.

Forhandleravtalene blir gjerne inngått på langsiktig basis. Etter melderens kunnskap er det imidlertid vanlig at avtalene kan sies opp av begge parter med [] varsel. Det er ikke uvanlig at forhandlere bytter merkerepresentasjon.

²⁹ Kilde: <https://ofv.no/registreringsstatistikk>

Kjøpermakt (kundegruppers forhandlingsstyrke)

I det nasjonale markedet for engrossalg varebiler har forhandlerne en viss kjøpermakt. Forhandlerne kan ha individuell kjøpermakt basert på størrelse og omsetning. Forhandlerne vil også samlet sett kunne få økt innflytelse gjennom interesse-/bransjeorganisasjoner.

Eneforhandleravtaler og andre langsiktige leveringsavtaler

Som nevnt inngås forhandleravtalene vedr. engrossalg av varebiler gjerne på langsiktig basis, men slik at det normalt er en gjensidig oppsigelsesrett for partene. Som videre nevnt, er forhandleravtalene normalt ikke eksklusive, ettersom selektiv distribusjon er en ofte anvendt distribusjonsform i bilbransjen. Forhandlerne har derfor ofte flere konkurrerende merker i sin produktportefølje.

7.1.4 Betydningen av forskning og utvikling

I bilbransjen generelt spiller forskning og utvikling en svært viktig rolle og anses av industrien som en av driverne til bilmarkedet. Som nevnt er betydningen av teknologisk utvikling blitt stadig viktigere med årene, særlig når det gjelder elektriske kjøretøy og funksjonalitet i kjøretøyene. Forskning og utvikling skjer primært på produsentnivå, men teknologisk utvikling og endrede bruksmønstre blir en stadig viktigere faktor også på importør- og engrosnivå.

7.1.5 Betydning for markedsstrukturen

Foretakssammenslutningen vil ikke påvirke markedsstrukturen for øvrig.

7.2 Kunder, leverandører og konkurrenter

For en oversikt over partenes viktigste konkurrenter, kunder og leverandører for varebiler vises til **vedlegg 3** og **vedlegg 4**.

7.2.1 Konkurrenter

Partenes viktigste konkurrenter er øvrige autoriserte importører av ulike merker varebiler, herunder aktørene nevnt i tabellen under punkt 7.1. Disse vil ikke påvirkes av foretakssammenslutningen.

7.2.2 Leverandører

Partens viktigste leverandører relatert til varebil er produsentene og leverandørene av varebiler. Utover at import og videresalg av Jeep og Fiat varebiler ikke lenger utføres av et konsernselskap, vil ikke transaksjonen ha noen merkbare virkninger for leverandørene.

7.2.3 Kunder

Partenes kunder er de uavhengige forhandlerne. Kundene vil oppleve et bedre og mer konkurransedyktig tilbud av Jeep og Fiat varebiler etter transaksjonen.

7.3 Eventuelle etableringshindringer i det berørte markedet

Den viktigste etableringshindringen i markedet for engrossalg av varebiler er at næringen er avhengig av kontrakter mellom produsenter og importører og mellom importører og forhandlere. En del produsenter har

egeneide import- og grossistselskaper (som FCA Norge før Transaksjonen), mens andre har avtaler med uavhengig importører (som BOS). Normalt inngår produsenter kontrakt med én importør per kjøretøymerke eller portefølje av merker per land.

Etter BOS' kunnskap er det ikke noen offentligrettslige krav som stilles til importører. Produsenten i et selektivt distribusjonssystem vil imidlertid ha fastsatt visse objektive kriterier som importøren må tilfredsstille for å tegne en importørkontrakt. Videre er det viktig å ha etablert et nettverk for distribusjon av bilene i form av forhandlere.

Et eksempel på nyetablering av en ny importorganisasjon (personbiler), er Tesla Motors Norway AS, som etablerte seg i Norge i 2013. I tillegg har en rekke kinesiske bilprodusenter etablert seg i Europa de seneste årene, herunder i Norge, for eksempel Maxus, MG Motor, Chery Automobile og Xpeng Motors.

8 VERTIKALT FORBUNDNE MARKEDER

Det foreligger ingen relevante vertikalt forbundne markeder.³⁰

9 EFFEKTIVITETSGEVINSTER

BOS planlegger å drive FCA-merkene som en separat salgs- og serviceorganisasjon i Bertel O. Steen-konsernet etter ervervet. BOS vil gjennom felles konsernfunksjoner og sin ekspertise forbedre driften av FCA-merkene i Norge og styrke merkenes markedsposisjoner.

10 ÅRSBERETNING OG ÅRSREGNSKAP

Vedlegg 5: Årsregnskap 2020 for Bertel O. Steen AS

Vedlegg 6: Årsregnskap 2020 for Bertel O. Steen Holding AS

Vedlegg 7: Årsregnskap 2020 for FCA Norway AS

11 OFFENTLIGHET

Denne meldingen inneholder forretningshemmeligheter, jf. konkurranseloven § 18 b. Begrunnelse for unntak fra offentlighet, samt offentlig versjon av meldingen er vedlagt meldingen som **vedlegg 8** [Unntas offentlighet:] og **vedlegg 9**.

³⁰ BOS har som nevnt egneide forhandlere, men disse selger ikke Alfa Romeo, Fiat, Jeep, Abarth eller andre merker som ikke importeres av BOS.

For Bertel O. Steen AS

Advokatfirmaet Selmer AS

Sindre Baisgård